

Sport Psychology Studies

Journal homepage: <https://spsyj.ssric.ac.ir>

Article Type: Original

Normalization of the Sports Social Support Perception Questionnaire in the Elderly: The Persian Form

MohammadReza Alavizadeh¹, Alireza Bahrami¹

1. Department of Motor Behavior and Sports Psychology, Faculty of Sports Sciences, Arak University, Arak, Iran.

Received: 26/08/2023, **Revised:** 11/04/2024, **Accepted:** 12/06/2024

* Corresponding Author: Alireza Bahrami, E-mail: afbahrany@yahoo.com

How to Cite: Alavizadeh, M. R., Bahrami, B. (2024). Normalization of the Sports Social Support Perception Questionnaire in the Elderly: The Persian Form. *Sport Psychology Studies*, 13(49), 45-62.

Extended Abstract

Background and Purpose

With the increasing number of older people worldwide, health and wellbeing concerns are becoming more crucial. Advances in science and medicine, along with longer life expectancy, are leading to higher longevity among older individuals (Koochakzadeh et al., 2021). The specific circumstances of women highlight the need to address health and physical activity issues in this demographic. Regular physical activity tailored for older adults can enhance and sustain their health. Exercise, including aerobic and balance routines, strengthens muscles, improves mobility, enhances physical performance, reduces the risk of chronic conditions like heart disease and diabetes, and enhances mental wellbeing in mobile older adults. Social support, perceived participation, sports, and physical and mental healthcare are all vital components. Engaging in sports and physical activities can help older individuals maintain their physical health, cognitive function, communication skills, and social connections (Chen et al., 2020; Contreras-Osorio et al.,

2022). Furthermore, exercise can foster a sense of achievement and purpose, leading to increased self-esteem and overall life satisfaction (Chen et al., 2021). Support from family, friends, and the community also plays a significant role in promoting healthy aging. Therefore, it is essential for communities to offer opportunities for older adults to engage in sports and social support networks to foster healthy aging.

Various instruments are utilized to evaluate social support, with established psychometric properties in sports (Holt & Hoar, 2006) and social psychology (Haber et al., 2007). Examples include the Social Support Questionnaire (Sarason et al., 1983) and the Perceived Social Support Questionnaire (Brown et al., 1987). In the realm of sport psychology, instruments like the Social Support Scale (Santiago et al., 2023) and the Interpersonal Support Assessment List (Cohen & Hoberman, 1983) are commonly used. In Iran, various questionnaires have been employed, such as the social support questionnaire (Hooman & Livarjani, 2008), the social support scale in the medical

outcome study (Mohammadzadeh et al., 2016), and the social support questionnaire (Vaux et al., 1986) in sports settings (Hosseini & Farzan, 2018). Given the significance of the issue, the existing challenges, the rise in the elderly population, and researchers' interest in supporting this demographic, this study aims to assess the psychometric properties of a specific sports instrument, explore the perception of available social support, and establish the factor structure, reliability, and validity of this instrument.

Materials and Method

This study is a type of developmental research with an applied purpose in the field of sports social psychology research (Alavizadeh et al., 2020; 2021; Alavizadeh; Sepah Mansour et al., 2020). The statistical population of this study was older athletes in Tehran. The sample size was determined using a rule of thumb: 10 participants out of 160 for each item. The participants of this study were 147 older athletes (43 females and 104 males) out of 2022 who were selected through snowball sampling based on inclusion and exclusion criteria. Participants completed the Persian form of the Sport Social Support Perceptions Questionnaire (SSSP-Q). Exploratory factor analysis (EFA) was conducted in SPSS-26, and the results of confirmatory factor analysis (CFA), uni-dimensionality of indicators, composite reliability, and convergent and divergent (diagnostic) validity were also analyzed in SmartPLS-3 software.

Results

The Kaiser-Meyer-Olkin test (KMO) indicated that the sample adequacy was appropriate (KMO = 0.71); additionally, the Bartlett test was statistically significant ($\chi^2=874.742$, $p=0.01$). Following orthogonal rotation using the varimax method, a four-factor model was derived. These four factors

account for 64.67% of the total variance of the test. The subscales of self-esteem support, information support, emotional support, and tangible support also accounted for 17.13, 16.35, 16.17, and 15.03% of the total variance of the test, respectively.

A) EFA

The Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) test indicated that the sample adequacy is appropriate (KMO = 0.71); additionally, Bartlett's test was statistically significant ($\chi^2=874.742$, $p=0.01$). After orthogonal rotation using the varimax method, a four-factor model was derived. These four factors account for 64.67% of the total variance of the test. The sub-scales of self-esteem support, informational support, emotional support, and tangible support also accounted for 17.13, 16.35, 16.17, and 15.03% of the total variance of the test, respectively.

B) CFA

In the second part, the construct validity of the P-SSSP-Q was assessed using CFA. The results indicate that the indicators for the goodness of fit of the P-SSSP-Q have an acceptable value (NFI=0.85, SRMR=0.08). Therefore, the data align statistically with the factorial and theoretical structure of the four latent variables (structure).

Uni-dimensionality of the indicators: The standardized factor loading (λ) of all selected indicators for the desired structures is above average (greater than 0.45) and statistically significant at the one percent error level (Hair et al., 2019).

Composite and internal reliability: The composite reliability of all research constructs exceeds 0.70, and their internal consistency with the Cronbach's alpha coefficient is also

greater than 0.70. Therefore, all latent variables (structures) in the research measurement model demonstrate very good reliability.

Convergent validity: The results reveal that the average variance extracted (AVE) of all research constructs surpasses 0.50. Thus, all constructs in the research measurement model exhibit good convergent validity.

Discriminant validity: Overall, the square root of AVE for each structure ($0.813 > AVE > 0.771$) exceeds the correlation between structures ($0.690 > AVE > 0.310$). This outcome confirms that the selected indicators for each construct share a significant portion of the common variance of that construct compared to others in the measurement model. Therefore, the discriminant validity of the constructs in the research measurement model is confirmed.

Conclusion

The results of the current study support the four-factor structure of the P-SSSP-Q. In the four-component model, factor loadings ranged from 0.46 to 0.54. The factor loadings of the questionnaire's dialects ranged from 0.67 for dialect number fifteen to 0.87 for dialect number five, and all dialects had acceptable factor loadings (Hair et al., 2019), so all dialects of the questionnaire were retained. The correlation between the four components of the questionnaire ranged from 0.31 to 0.69. Cohen et al. (1985) found that while social support can be conceptually categorized into specific dimensions, these dimensions are

generally not independent in a natural environment. People who provide support may do so in different ways, such that an athlete who reports high levels of emotional support will be present on the P-SSSP-Q.

This article presents initial evidence of the factor structure of the P-SSSP-Q. It suggests that developing and standardizing an instrument to accurately assess the availability of social support in sports can help answer important theoretical questions. The questionnaire also provides recommendations for social support instruments that are relevant to the target population and the context of the situation. The P-SSSP-Q can be used to explore the impact of perceived support in sports settings.

Keywords: Sports Social Support Perception Questionnaire, Social Support, Elderlies.

Funding

This research is part of a postdoctoral research project in sports psychology at the Faculty of Sports Science at the University of Arak.

Authors' contributions

First and Second author: Data collection, conceptualization, data analysis, authorship of the introduction; authorship of the introduction, discussion and methodology writing and revision of the article.

Conflicts of Interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We sincerely thank and appreciate all the older adults who participated in this research.

نوع مقاله: پژوهشی اصیل

هنجاریابی نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی در سالمندان

سیدمحمد رضا علوی زاده^۱، علیرضا بهرامی^{۱*}

۱. گروه رفتار حرکتی و روانشناسی ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اراک، اراک، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۶/۰۴، تاریخ اصلاح: ۱۴۰۳/۰۱/۲۳، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۲۳

* Corresponding Author: Alireza Bahrami, E-mail: afbahramy@yahoo.com

How to Cite: Alavizadeh, M. R., Bahrami, B. (2024). Normalization of the Sports Social Support Perception Questionnaire in the Elderly: The Persian Form. *Sport Psychology Studies*, 13(49), 45-62.

چکیده

هدف: با افزایش جمعیت سالمندان جهان، مسائل مربوط به سلامت و بهزیستی آن‌ها از اهمیت بسیاری برخوردار است. حمایت اجتماعی درک‌شده و مشارکت ورزشی عوامل مهمی هستند که به سلامت جسمی و روان‌شناختی سالمندان کمک می‌کنند. با توجه به اهمیت این موضوع و با وجود چالش‌های موجود، افزایش جمعیت سالمندان و علاقه‌مندی پژوهشگران در جهت کمک به این قشر، هدف مطالعه حاضر، تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی در دسترس و ارائه شواهد ساختار عاملی، پایایی و روایی این ابزار بود.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از نوع پژوهش‌های توسعه‌ای با هدف کاربردی در حوزه روان‌شناسی اجتماعی ورزشی است. جامعه آماری این مطالعه، ورزشکاران سالمند شهر تهران در سال ۱۴۰۱ بودند. شرکت‌کنندگان، ۱۴۷ ورزشکار سالمند (۴۳ زن) بودند که براساس معیارهای ورود و خروج به روش نمونه‌گیری ترکیبی از روش‌های هدفمند و گوی‌برفی انتخاب شدند. شرکت‌کنندگان نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی را تکمیل کردند. داده‌ها با روش تحلیل عاملی اکتشافی در نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ و تحلیل عاملی تأییدی تک‌بعدی بودن شاخص‌ها، پایایی ترکیبی، روایی همگرا و واگرا با استفاده از نرم‌افزار SmartPLS نسخه ۳ تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی ساختار چهار عاملی پرسش‌نامه را نشان داد. همچنین مشخص شد که این پرسش‌نامه از پایایی ترکیبی، روایی همگرا و واگرا مناسبی برخوردار است. همسانی درونی با روش آلفای کرونباخ و پایایی آزمون-بازآزمون نشان داد که پرسش‌نامه پایایی مناسبی دارد.

نتیجه‌گیری: در نهایت می‌توان نتیجه گرفت که پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی در سالمندان از روایی و پایایی مناسبی برخوردار است و می‌تواند در پژوهش‌های روانشناسی ورزشی و سالمندی استفاده شود.

کلیدواژه‌ها: پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی، حمایت اجتماعی، سالمندان.

مقدمه

سالمندی مرحله مهمی در زندگی انسان است که با تغییرات فیزیولوژیک و روان‌شناختی همراه است. با افزایش سن، برخی از فرصت‌ها و توانایی‌های فرد کاهش می‌یابد. مسائل مربوط به سلامت و بهزیستی با افزایش جمعیت سالمندان در سراسر جهان از اهمیت بسیاری برخوردار است. افزایش امید به زندگی و پیشرفت‌های علمی و پزشکی، منجر به افزایش امید به زندگی و افزایش طول عمر افراد سالمند شده است (کوچک‌زاده و همکاران، ۲۰۲۱). این وضعیت، نیازمند توجه به مسائل سلامت و فعالیت بدنی در این گروه سنی است. فعالیت بدنی منظم و مناسب برای سالمندان می‌تواند بهبود و حفظ سلامتی آن‌ها را تحت‌تأثیر قرار دهد. تمرینات تقویت عضلات، تمرینات هوازی و تعادلی و تمرینات انعطاف‌پذیری، بهبود عملکرد فیزیکی و همچنین کاهش خطر ابتلا به بیماری‌های مزمن مانند بیماری‌های قلبی، دیابت و افزایش تعادل روان‌شناختی را در سالمندان به همراه دارد (دی‌اولیویرا^۱ و همکاران، ۲۰۱۹). حمایت اجتماعی^۲ ادراک‌شده و مشارکت ورزشی عوامل مهمی هستند که به سلامت جسمی و روان‌شناختی سالمندان کمک می‌کنند. شرکت در ورزش و فعالیت‌های بدنی می‌تواند به افراد سالمند کمک کند تا سلامت جسمانی خود را حفظ کنند، عملکرد شناختی خود را بهبود بخشند و ارتباطات اجتماعی خود را تقویت کنند (چن^۳ و همکاران، ۲۰۲۱؛ کتریاس-اوزوریو^۴ و همکاران، ۲۰۲۰). علاوه بر این، فعالیت‌های ورزشی می‌توانند حس موفقیت و هدف را ایجاد کنند که این امر به بهبود عزت‌نفس و رضایت کلی از زندگی منجر می‌شود (چن و همکاران، ۲۰۲۱).

حمایت اجتماعی در حفظ و ارتقای سلامت جسمی و شناختی افراد، به‌ویژه سالمندان نقش حیاتی دارد. حضور حمایت اجتماعی در زندگی فردی منبعی برای تسهیل رفتارهای مرتبط با حفظ سلامتی است. این حمایت شامل حمایت‌های اطلاعاتی، هیجانی، ابزاری و ارزیابی است که از روابط بین‌فردی حاصل می‌شود و فرد را در محیط اجتماعی به احساس امنیت و کفایت می‌رساند. تعاملات اجتماعی فرد را به روابط مثبت یا منفی با خانواده، همسالان، جوامع و مؤسسات در سطح جامعه متصل می‌کند. صمیمیت به‌عنوان عامل ایجادکننده حمایت احساسی، بر ارتقای عملکرد فیزیکی و کاهش مرگ‌ومیر در سالمندان

تأثیرگذار است. افراد سالمندی که در تعامل با افراد دیگر در جامعه خود قرار می‌گیرند و از منابع اطلاعاتی بیشتری برای حل مشکلات روزمره خود بهره می‌برند، طراوت و شادابی بیشتری دارند؛ به عبارت دیگر، انزوای اجتماعی به کاهش ظرفیت شناختی سالمندان منجر می‌شود. همچنین سالمندانی که با خویشاوندان خود زندگی می‌کنند، سلامت جسمی، ذهنی و احساسی بهتری در مقایسه با سالمندان تنها دارند. حمایت اجتماعی، پیش‌بینی‌کننده‌ای برای ارتباط افسردگی و فعالیت‌های روزمره شناخته شده است، اما یک مطالعه نشان داد که حمایت اجتماعی نمی‌تواند تأثیرات منفی افسردگی را در سالمندان تحت‌تأثیر فعالیت‌های روزمره خنثی کند؛ بنابراین درک مفهوم حمایت اجتماعی در کنار دوستی، به‌عنوان عاملی برای حفظ سلامتی اهمیت دارد (جوکار و همکاران، ۲۰۲۰).

حمایت اجتماعی ادراک‌شده از سوی خانواده، دوستان و اعضای جامعه نیز می‌تواند نقش مهمی در ارتقای سالمندی سالم داشته باشد؛ بنابراین برای جوامع بسیار مهم است که فرصت‌هایی را برای افراد سالمند فراهم کنند تا در فعالیت‌های ورزشی شرکت کنند و شبکه‌های حمایت اجتماعی را برای ترویج سالمندی سالم تشویق کنند. حمایت اجتماعی به ارائه کمک یا ایجاد راحتی برای دیگران گفته می‌شود که بیشتر برای کمک به آن‌ها با هدف مقابله با تنش‌های زیست‌شناختی، روان‌شناختی و اجتماعی است. این حمایت می‌تواند از هر رابطه بین‌فردی یا در شبکه‌های اجتماعی دریافت شود که شامل اعضای خانواده، دوستان، همسایگان، مؤسسات مذهبی، همکاران، مراقبان یا گروه‌های حمایتی می‌شود. ممکن است به شکل کمک عملی (مانند انجام‌دادن کارهای خانه، ارائه مشاوره)، حمایت ملموس که شامل دادن پول یا سایر کمک‌های مستقیم مادی است و حمایت هیجانی که به فرد اجازه می‌دهد احساس ارزشمندی، پذیرش و درک شدن داشته باشد (وندن‌بوس^۵، ۲۰۱۵). حمایت اجتماعی یک منبع مهم برای ورزشکاران شناخته شده است و با عواملی مانند علت و بهبود از آسیب (گارد^۶ و همکاران، ۲۰۲۱)، مشارکت در ورزش جوانان (ون لوشن و دیلنس^۷، ۲۰۲۱)، فرسودگی (پسویچ^۸ و همکاران، ۲۰۱۹)،

5. VandenBos

6. Goddard

7. Van Luchene & Delens

8. Pacewicz

1. De Oliveira

2. Social support

3. Chen

4. Contreras-Orsorio

در مطالعه پیامدهای پزشکی^{۱۰} (محمدزاده و همکاران، ۲۰۱۶)، و پرسشنامه حمایت اجتماعی واکس^{۱۱} و همکاران (۱۹۸۶) توسط حسینی و فرزانه (۲۰۱۸)، در محیط ورزشی استفاده شده است. یکی از دلایل احتمالی تنوع ابزارهای به کار رفته در ارزیابی حمایت اجتماعی در ورزش ممکن است فقدان یک ابزار هنجار شده و ویژه ورزش باشد. پرسشنامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی که فریمن و همکاران (۲۰۱۱) ایجاد کردند، اولین ابزاری است که حمایت ورزشی را در محیط ورزشی می‌سنجد و در این مطالعه این ابزار در سالمندان شهر تهران هنجاریابی شده است. این ابزار به طور دقیق ساختارهای حمایت اجتماعی ویژه ورزش را ارزیابی می‌کند و به پرسش‌های نظری مهمی مانند اینکه کدام نوع حمایت و در چه شرایطی مفید است، پاسخ می‌دهد.

همان‌طور که اشاره شد در ورزش، حمایت اجتماعی ادراک شده با اعتماد به نفس، فرایندهای زیربنایی و نتیجه عملکرد و آسیب‌دیدگی مرتبط است. تعدادی از پرسشنامه‌های حمایت اجتماعی ادراک شده استفاده شده در پژوهش‌های روان‌شناسی ورزشی، در ابتدا برای ارزیابی حمایت در روان‌شناسی اجتماعی عمومی توسعه داده شد. نگرانی‌هایی در رابطه با روایی محتوایی چنین ابزارهایی در ورزش مطرح شده است؛ زیرا آن‌ها مسائل حمایتی عمومی روزمره را ارزیابی می‌کنند و مسائل حمایتی را که ممکن است مربوط به ورزشکاران سطح بالا باشد، در نظر نگرفته‌اند. ریس و هاردی^{۱۲} (۲۰۰۰) دریافتند که علاوه بر حمایت از مسائل روزمره، ورزشکاران به شیوه‌های منحصر به فردی از حمایت برای کمک به خواسته‌های ویژه ورزشی، مانند مسائل انتخاب هدف، نگرانی‌های تناسب‌اندام و مشکل در تمرین و رقابت نیاز دارند. پژوهشگران حمایت اجتماعی پیشنهاد می‌کنند که معیارهای حمایت اجتماعی باید با جمعیت هدف و زمینه موقعیتی که در آن استفاده می‌شود، مرتبط باشد (فریمن و همکاران، ۲۰۱۱). با توجه به مشکلات در استفاده از معیارهای حمایتی که در ابتدا در روان‌شناسی اجتماعی عمومی طراحی شده بود، پژوهشگران ابزارهایی را برای ادراک حمایت اجتماعی دردسترس به طور خاص برای مطالعات خود ایجاد کرده‌اند؛ بنابراین پژوهشگرانی مانند هولت و هور

اعتماد به نفس (فریمن و ریس^۱، ۲۰۱۰) و عملکرد (بیترس^۲ و همکاران، ۲۰۱۰) مرتبط است. با افزایش مطالعاتی که به بررسی حمایت اجتماعی در ورزش می‌پردازند، مفهوم‌سازی و اندازه‌گیری حمایت اجتماعی متنوع‌تر شده است؛ برای نمونه، اصطلاح حمایت اجتماعی هر دو جنبه ساختاری و عملکردی روابط بین فردی را در برمی‌گیرد که هر دو از نظر کمیت و رضایت ارزیابی شده‌اند. جنبه‌های ساختاری حمایت اجتماعی به وجود پیوندهای متقابل بین فردی اشاره دارد. جنبه‌های کارکردی به کارکردهای خاصی اشاره دارد که توسط روابط بین فردی انجام می‌شود. حمایت عملکردی ممکن است به حمایت درک‌شدنی و حمایت واقعی تقسیم شود. ادراک حمایت اجتماعی دردسترس به دسترسی بالقوه فرد به حمایت اجتماعی اشاره دارد و قضاوت ذهنی گیرنده حمایت است که دوستان، خانواده، هم‌تیمی‌ها و مربیان در صورت نیاز کمک خواهند کرد. حمایت دریافتی بازتاب‌دهنده اقدامات کمکی ویژه است که توسط دوستان، خانواده، هم‌تیمی‌ها و مربیان معمولاً در یک بازه زمانی خاص ارائه می‌شود. سازه‌های گوناگون حمایت اغلب فقط همبستگی‌های کم تا متوسط دارند و ممکن است روابط متفاوتی با متغیرهای نتیجه داشته باشند (فریمن و همکاران، ۲۰۱۱).

نگرانی‌هایی در مورد تنوع ابزارها برای ارزیابی حمایت اجتماعی و ویژگی‌های روان‌سنجی معیارهای گوناگون در ورزش (هولت و هور^۳، ۲۰۰۶) و روان‌شناسی اجتماعی (هابر^۴ و همکاران، ۲۰۰۷) مطرح شده است؛ برای نمونه، پتری و فالكشتاین^۵ (۱۹۹۸) تأکید کردند که در ادبیات آسیب‌های ورزشی، ابزارهای متعددی برای اندازه‌گیری حمایت اجتماعی در پژوهش‌های پیش‌بینی آسیب‌های ورزشی استفاده شده است؛ برای مثال، پرسشنامه حمایت اجتماعی (ساراسون^۶ و همکاران، ۱۹۸۳) و سیاهه حمایت اجتماعی (براون^۷ و همکاران، ۱۹۸۷) به کار رفته است. سایر ابزارهای حمایت اجتماعی استفاده شده در پژوهش‌های روان‌شناسی ورزشی عبارت‌اند از «نظرسنجی حمایت اجتماعی (سانتیاگو^۸، ۲۰۲۳) و فهرست ارزیابی حمایت بین فردی (کوهن و هابرمن^۹، ۱۹۸۳). در ایران ابزارهایی مانند پرسشنامه حمایت اجتماعی (هومن و لیورجانی، ۲۰۰۸)، مقیاس حمایت اجتماعی

7. Brown
8. Santiago
9. Cohen & Hoberman
10. Medical Outcomes Study (MOS)
11. Vaux
12. Rees & Hardy

1. Freeman & Rees
2. Beets
3. Holt & Hoar
4. Haber
5. Petrie & Falkstein
6. Sarason

شیوه گردآوری داده‌ها

برای اجرای این پژوهش ابتدا از ترجمه-ترجمه مجدد استفاده شد. پرسش‌نامه ابتدا از پرسش‌نامه اصلی ترجمه شد و سپس ترجمه اصلاح شده با کمک یک مترجم با مدرک کارشناسی‌ارشد ادبیات انگلیسی که خارج از تیم پژوهشی بود، به زبان انگلیسی ترجمه مجدد شد و ترجمه‌ها دوباره مقایسه شدند. برای تعیین روایی صوری، پرسش‌نامه‌ها در اختیار پنج متخصص روان‌شناسی ورزش قرار گرفت و آن‌ها روایی پرسش‌نامه و گویه‌ها را تأیید کردند. پس از تأیید ترجمه‌ها روی یک گروه ۳۰ نفری از دانشجویان ترم اول کارشناسی‌ارشد روان‌شناسی ورزش، همسانی درونی ($\alpha=0/86$) و ضریب پایایی بازآزمایی ($0/76$) با فاصله دو هفته محاسبه شد. سپس پرسش‌نامه نهایی برای شرکت‌کنندگان آماده شد. شرکت‌کنندگان ۱۶۰ نفر بودند که براساس ملاک‌های ورود (۱-رضایت شرکت در پژوهش، ۲- در دامنه سنی ۶۰-۷۵ سال، ۳- ساکن شهر تهران بودن و ۴- ورزشکار بودن براساس حداقل سه بار ورزش در هفته یا ۵۴ دقیقه مشارکت در فعالیت ورزشی زیر نظر مربی) و ملاک‌های خروج (۱- داشتن بیماری جسمی یا اختلال روان‌شناختی که توان شرکت در پژوهش را از فرد بگیرد و ۲- سوءمصرف مواد براساس گزارش خود فرد) انتخاب شدند. پس از بررسی پرسش‌نامه‌های مخدوش، ۱۴۷ پرسش‌نامه (۹۱/۸۸ درصد) که به‌درستی تکمیل شده بود، تحلیل شد.

تحلیل آماری

در این پژوهش علاوه بر مشخصات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان، از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی شامل آلفای کرونباخ برای بررسی همسانی درونی خرده‌مقیاس‌ها و روش تحلیل عاملی اکتشافی توسط نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ استفاده شد. نتایج تحلیل عاملی تأییدی، تک‌بعدی بودن نشانگرها، پایایی ترکیبی، روایی همگرا و واگرا (تشخیصی) نیز در نرم‌افزار SmartPLS اجرا و تحلیل شدند.

یافته‌ها

میانگین و انحراف معیار نمره‌ها برای هر چهار مؤلفه آزمون در جدول (۱) آمده است.

(۲۰۰۶) استدلال کرده‌اند که پژوهشگران روان‌شناسی ورزش باید در مفهوم‌سازی و اندازه‌گیری حمایت اجتماعی دقیق و شفاف باشند؛ از این رو با توجه به اهمیت موضوع، چالش‌های موجود و افزایش جمعیت سالمندان در کشور و علاقه‌مندی پژوهشگران در کمک به این قشر، هدف مطالعه حاضر، تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی ابزار ویژه ورزشی ادراک حمایت اجتماعی در دسترس و ارائه شواهد ساختار عاملی، پایایی و روایی این ابزار بود.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نوع پژوهش‌های توسعه‌ای با هدف کاربردی در زمینه پژوهش در روان‌شناسی اجتماعی ورزشی است (علوی‌زاده و همکاران، ۲۰۲۰، ۲۰۲۱؛ علوی‌زاده و همکاران، ۲۰۲۰). جامعه آماری این پژوهش سالمندان ورزشکار شهر تهران بودند. حجم نمونه براساس یک قانون سرانگشتی مبنی بر برای هر گویه ۱۰ شرکت‌کننده (هو و بنتلر^۱، ۱۹۹۵)، ۱۶۰ نفر تعیین شد. شرکت‌کنندگان در این پژوهش ۱۴۷ نفر (۴۳ زن و ۱۰۴ مرد) سالمند ورزشکار در سال ۱۴۰۱ بودند که براساس ملاک‌های ورود و خروج، به روش نمونه‌گیری ترکیبی از روش‌های هدفمند و گوی‌برفی^۲ انتخاب شدند. شرکت‌کنندگان پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی در دسترس^۳ را تکمیل کردند که اطلاعات آن در ادامه گزارش شده است.

ابزار پژوهش

در این پژوهش از نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی استفاده شد. فریمین و همکاران (۲۰۱۱) این پرسش‌نامه را ساختند و دارای ۱۶ گویه است که هرکدام از مؤلفه‌های حمایت هیجانی، حمایت از عزت‌نفس، حمایت اطلاعاتی و حمایت ملموس دارای چهار گویه هستند. به گویه‌ها به‌صورت طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از صفر (در کل نه) تا چهار (به‌شدت)، پاسخ داده می‌شود. در پژوهش ابتدایی سازندگان، همسانی درونی با روش آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های این آزمون، در دامنه ۰/۷۹ تا ۰/۸۹ و پایایی ترکیبی خرده‌مقیاس‌های این پرسش‌نامه نیز در دامنه ۰/۸۲ تا ۰/۸۹ گزارش شده است.

3. Perceived Available Support in Sport Questionnaire (PASS-Q)

1. Hu & Bentler
2. Snowball sampling

جدول ۱- مشخصات توصیفی و پایایی خرده‌مقیاس‌های پرسش‌نامه

Table 1- Descriptive characteristics and reliability of the questionnaire subscales

خرده‌مقیاس	میانگین (انحراف معیار)	آلفای کرونباخ	دو نیمه‌سازی	بازآزمایی (n=35)
حمایت هیجانی	9.63 (3.29)	0.81	0.83	0.77
حمایت از عزت نفس	7.29 (4.31)	0.83	0.84	0.83
حمایت اطلاعاتی	8.41 (3.62)	0.82	0.86	0.75
حمایت ملموس	7.03 (3.70)	0.77	0.80	0.70

روایی سازه

الف. تحلیل عاملی اکتشافی

روایی سازه نسخه پرسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی با تحلیل عامل اکتشافی^۱ به روش مؤلفه‌های اصلی درمورد گروه نمونه بررسی شد. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نسخه پرسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی در جدول (۲) ارائه شده است.

برای ارزیابی پایایی نسخه پرسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی، همسانی درونی با ضریب آلفای کرونباخ (۱۹۵۶) محاسبه شد. برای خرده‌مقیاس‌های حمایت اجتماعی، حمایت از عزت نفس، حمایت اطلاعاتی و حمایت ملموس، ضریب آلفا به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۸۷، ۰/۸۲ و ۰/۷۷ به دست آمد. ضریب پایایی با روش دو نیمه‌سازی برای خرده-مقیاس‌ها به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۸۴، ۰/۸۶ و ۰/۸۰ محاسبه شد. ضریب پایایی آزمون-بازآزمون با فاصله دو هفته برای این خرده‌مقیاس‌ها به ترتیب ۰/۷۷، ۰/۸۳، ۰/۷۵ و ۰/۷۰ به دست آمد.

جدول ۲- واریانس تبیینی گویه‌ها و مؤلفه‌های پرسش‌نامه

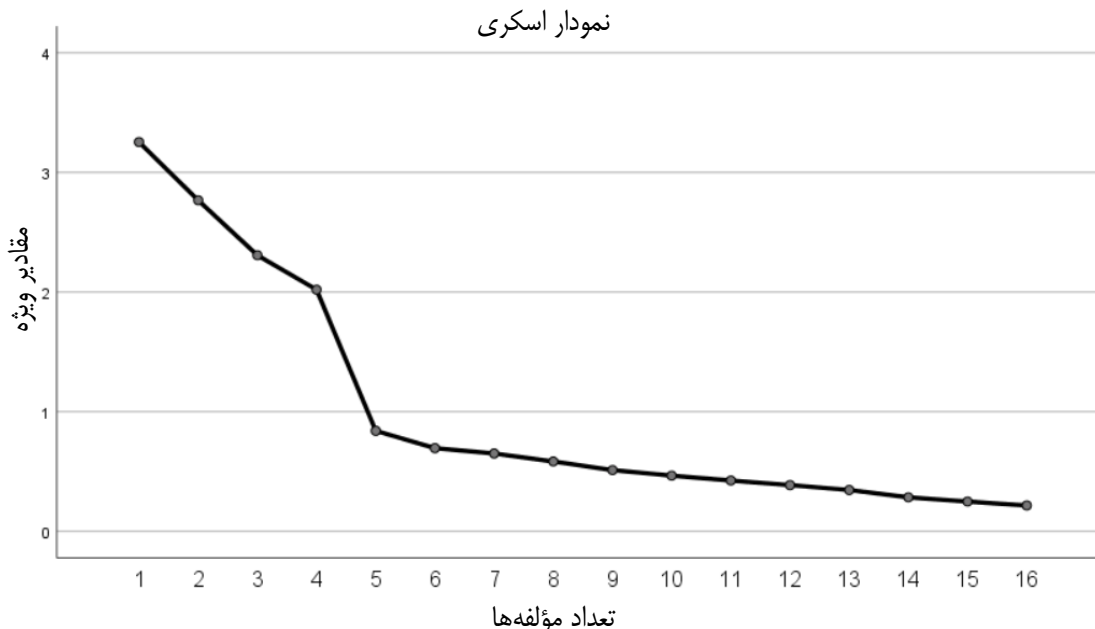
Table 2- Explained variance of questionnaire items and components

مؤلفه	کل	% واریانس تبیینی	درصد تجمعی	مقادیر ویژه اولیه			کل	% واریانس تبیینی	درصد تجمعی	مجموع مجذور بار استخراج شده			مجموع مجذور بار چرخیده		
				درصد	% واریانس تبیینی	درصد تجمعی				درصد	% واریانس تبیینی	درصد تجمعی	درصد	% واریانس تبیینی	درصد تجمعی
1	3.253	20.334	20.334	20.334	3.253	20.334	2.740	17.127	17.127	20.334	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
2	2.767	17.294	37.628	37.628	2.767	37.628	2.616	16.351	33.478	37.628	14.423	52.050	2.586	16.165	49.644
3	2.308	14.423	52.050	52.050	2.308	52.050	2.405	15.030	64.674	52.050	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
4	2.020	12.624	64.674	64.674	2.020	64.674	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
5	0.840	5.249	69.629	69.629	0.840	69.629	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
6	0.695	4.345	74.269	74.269	0.695	74.269	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
7	0.651	4.066	78.334	78.334	0.651	78.334	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
8	0.584	3.649	81.983	81.983	0.584	81.983	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
9	0.512	3.197	85.180	85.180	0.512	85.180	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
10	0.466	2.910	88.090	88.090	0.466	88.090	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
11	0.425	2.654	90.744	90.744	0.425	90.744	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
12	0.386	2.414	93.159	93.159	0.386	93.159	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
13	0.346	2.160	95.318	95.318	0.346	95.318	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
14	0.284	1.775	97.093	97.093	0.284	97.093	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
15	0.249	1.555	98.648	98.648	0.249	98.648	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674
16	0.216	1.352	100.000	100.000	0.216	100.000	2.405	15.030	64.674	64.674	12.624	64.674	2.405	15.030	64.674

1. Exploratory factor analysis (EFA)

درصد از واریانس کل آزمون را تبیین می‌کنند. خرده‌مقیاس‌های حمایت از عزت‌نفس، حمایت اطلاعاتی، حمایت هیجانی و حمایت ملموس نیز به‌ترتیب ۱۷/۱۳، ۱۶/۳۵، ۱۶/۱۷ و ۱۵/۰۳ درصد از واریانس کل آزمون را تبیین کردند. نمودار اسکری در شکل (۱) گزارش شده است.

با استفاده از آزمون کایزر-می-یر-الکین^۱ که برابر با ۰/۷۱ بود، کفایت نمونه^۲ مناسب به دست آمد. همچنین آزمون بارتلت از لحاظ آماری معنادار بود ($P < ۰/۰۱$ ، $\chi^2 = ۸۷۴/۷۴۲$). پس از چرخش متعامد به روش وریمکس، الگوی چهارعاملی به دست آمد. این چهار عامل ۶۴/۶۷

شکل ۱- نمودار اسکری نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی

Figure 1- Scree plot of the Persian version of the Sports Social Support Perception Questionnaire

نمودار اسکری (شکل ۱) نشان می‌دهد که چهار مؤلفه دارای مقادیر ویژه بیشتر از ۱ هستند؛ بنابراین براساس جدول ۲ و شکل ۱، پرسش‌نامه دارای چهار عامل است. نام‌گذاری این چهار عامل و گویه-های آن در جدول (۳) ارائه شده است.

جدول ۳- نام و مقادیر گویه‌ها و عامل‌های نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی

Table 3- Name and values of items and factors of the Persian version of the Sports Social Support Perception Questionnaire

عامل ۴	عامل ۳	عامل ۲	عامل ۱	گویه
				عامل ۳ (حمایت هیجانی)
	0.763			۱. آسایش و امنیت را برای من فراهم می‌کند.
	0.819			۲. همیشه در کنار من است.
	0.821			۳. مراقب من است.
	0.766			۴. نگرانی خود درباره من را نشان می‌دهد.

2. Sampling adequacy

1. Kaiser-Meyer-Olkin

فصلنامه مطالعات روان‌شناسی ورزشی، پاییز ۱۴۰۳، دوره ۱۳، شماره ۴۹

جدول ۳- نام و مقادیر گویه ها و عامل های نسخه پارسی پرسش نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی

Table 3- Name and values of items and factors of the Persian version of the Sports Social Support Perception Questionnaire

عامل ۴	عامل ۳	عامل ۲	عامل ۱	گویه
				عامل ۱ (حمایت از عزت نفس)
			0.870	۵. نکات مثبت عملکردم را تقویت می کند.
			0.801	۶ عزت نفس من را افزایش می دهد.
			0.762	۷. به من این اطمینان را القا می کند که با فشار مقابله کنم.
			0.779	۸. به من احساس شایستگی می دهد.
				عامل ۲ (حمایت اطلاعاتی)
			0.781	۹. انتقادهای سازنده ای دارد.
			0.830	۱۰. از نظر تاکتیکی به من مشاوره می دهد.
			0.763	۱۱. در مورد عملکرد در موقعیت های رقابتی به من مشاوره می دهد.
			0.812	۱۲. هنگامی که عملکرد ضعیفی دارم به من توصیه هایی برای بهبود عملکرد می کند.
				عامل ۴ (حمایت ملموس)
0.853				۱۳. در مسیر تمرین و مسابقه به من کمک می کند.
0.751				۱۴. در انجام وظایف کمک می کند تا من آزادانه تمرکز کنم.
0.672				۱۵. کارهایی را برای من در مسابقه انجام می دهد.
0.786				۱۶. در سازمان دهی و برنامه ریزی مسابقات به من کمک می کند.

۴. عامل چهارم با پرسش هایی مطرح است که در نسخه پارسی پرسش نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی به مؤلفه حمایت ملموس مربوط می شوند. بزرگ ترین بار عاملی به گویه ۱۳ تعلق دارد (۰/۸۵).

ب. تحلیل عاملی تأییدی

در بخش دوم روایی سازه نسخه پارسی پرسش نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی به وسیله تحلیل عاملی تأییدی^۱ بررسی شد. نتایج برازش تحلیل عاملی تأییدی مدل چهارمؤلفه ای نسخه پارسی پرسش نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی (شکل ۲)، در جدول (۴) ارائه شده است.

در نهایت از ملاحظه ارقام جدول (۳)، نتایج زیر استنتاج می شود:

۱. عامل نخست با پرسش هایی مطرح است که در نسخه پارسی پرسش نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی به مؤلفه حمایت از عزت نفس مربوط می شوند. بزرگ ترین بار عاملی به گویه ۵ تعلق دارد (۰/۸۷).

۲. عامل دوم با پرسش هایی مطرح است که در نسخه پارسی پرسش نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی به مؤلفه حمایت اطلاعاتی مربوط می شوند. بزرگ ترین بار عاملی به گویه ۱۰ تعلق دارد (۰/۸۳).

۳. عامل سوم با پرسش هایی مطرح است که در نسخه پارسی پرسش نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی به مؤلفه حمایت هیجانی مربوط می شوند. بزرگ ترین بار عاملی به گویه ۳ تعلق دارد (۰/۸۲).

جدول ۴- شاخص های برازش الگوی تحلیل عاملی تأییدی نسخه پارسی پرسش نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی

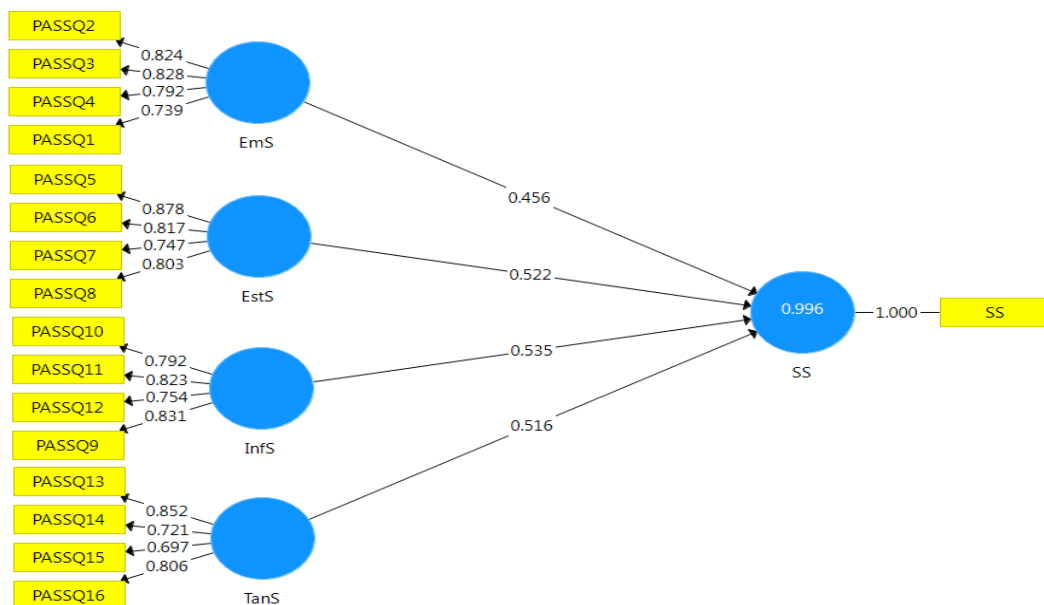
Table 4- Fit indices of the confirmatory factor analysis model of the Persian version of the Sports Social Support Perception Questionnaire

RMS_Theta	NFI	d-G	d-ULS	SRMR	شاخص های برازش
<0.12	0.80	>0.05	>0.05	<0.10	مقدار پیشنهادی
0.113	0.846	0.136	0.900	0.077	مقدار مشاهده شده

1. Confirmatory factor analysis (CFA)

داده‌ها از لحاظ آماری با ساختار عاملی و نظری چهار متغیر نهفته (سازه) سازگاری دارد.

برآزش مدل: نتایج پژوهش نشان داد که شاخص‌های ارزیابی نیکویی برآزش مدل چهارمؤلفه‌ای نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی از مقدار مناسبی برخوردار است (جدول ۵): بنابراین

EMS: حمایت هیجانی EsS: حمایت از عزت نفس InfS: حمایت اطلاعاتی TanS: حمایت ملموس

شکل ۲- تحلیل عاملی تأییدی نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی

Figure 2- Confirmatory factor analysis of the Persian version of the Sports Social Support Perception Questionnaire

جدول ۵- خلاصه نتایج ارزیابی مدل چهارعاملی نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی

Table 5- Summary of the results of the evaluation of the four-factor model of the Persian version of the Sports Social Support Perception Questionnaire

خردمقیاس	AVE	CR	f ²	Q ²
حمایت هیجانی	0.635	0.874	0.826	0.772
حمایت از عزت نفس	0.660	0.886	0.840	0.827
حمایت اطلاعاتی	0.641	0.877	0.863	0.745
حمایت ملموس	0.595	0.854	0.802	0.704

بیشتر از متوسط (بیشتر از ۰/۴۵) و از لحاظ آماری در سطح خطای یک درصد معنادار بود (هیر^۱ و همکاران، ۲۰۱۹). این نتایج خواهد

تک‌بعدی بودن نشانگرها: با توجه به نتایج شکل (۲)، بار عاملی استاندارد شده (λ) تمام نشانگرهای انتخابی برای سازه‌های مدنظر،

روایی همگرا: نتایج ارائه شده در جدول (۵) نشان داد که میانگین واریانس استخراج شده^۲ تمام سازه‌های پژوهش بیشتر از ۰/۵۰ بود؛ بنابراین تمام سازه‌های مدل اندازه‌گیری پژوهش از روایی همگرای مناسبی برخوردار بودند.

در جدول (۶) نتایج جذر میانگین واریانس استخراج شده و ضریب همبستگی مؤلفه‌های پرسش‌نامه ادراک از حمایت اجتماعی ورزشی ذکر شده است.

کافی را برای تأیید تک‌بعدی بودن نشانگرهای انتخابی در هریک از سازه‌های مربوط فراهم کرد؛ بر این اساس می‌توان اظهار کرد که نشانگرهای انتخابی برای هریک از سازه‌های مربوطه به‌درستی انتخاب شده‌اند.

پایایی ترکیبی و درونی: بر اساس نتایج جدول (۵)، پایایی ترکیبی^۱ تمام سازه‌های پژوهش بیشتر از ۰/۷۰ و همسانی درونی با ضریب آلفای کرونباخ آن‌ها نیز از ۰/۷۰ بیشتر بود؛ بنابراین تمام متغیرهای نهفته (سازه‌های) مدل اندازه‌گیری پژوهش از پایایی خیلی خوبی برخوردار هستند.

جدول ۶- جذر میانگین واریانس استخراج شده و ضریب همبستگی مؤلفه‌های پژوهش

Table 6- Square root of the average variance extracted and correlation coefficient of research components

متغیرهای نهفته	1	2۲	3	4
۱. حمایت هیجانی	0.797			
۲. حمایت از عزت نفس	0.380	0.813		
۳. حمایت اطلاعاتی	0.550	0.349	0.801	
۴. حمایت ملموس	0.311	0.690	0.310	0.771

پانزده، تا ۰/۸۷ برای گویه شماره پنج بود و همه گویه‌ها بارهای عامل قابل‌قبولی داشتند (هیر و همکاران، ۲۰۱۹)؛ در نتیجه، همه گویه‌های پرسش‌نامه حفظ شد. همبستگی بین چهار مؤلفه پرسش‌نامه از ۰/۳۱ تا ۰/۶۹ متغیر بود. کوهن و همکاران (۱۹۸۵) خاطرنشان کردند که حمایت اجتماعی ممکن است از نظر مفهومی به ابعاد خاصی تقسیم شود، اما در محیط‌های طبیعی این ابعاد معمولاً مستقل نیستند. افرادی که حمایت ارائه می‌دهند، می‌توانند به روش‌های گوناگونی این کار را انجام دهند؛ بنابراین ورزشکار سطوح بالایی از حمایت هیجانی را در نسخه پارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی دردسترس گزارش می‌کند.

به‌رغم اینکه حمایت اجتماعی به‌طور فزاینده‌ای یک منبع مهم برای ورزشکاران شناخته می‌شود، پژوهش‌ها در این زمینه به دلیل فقدان یک ابزار اندازه‌گیری با ویژگی‌های روان‌سنجی مناسب برای ادراک حمایت دردسترس، محدود شده است (هولت و هور، ۲۰۰۶). مقاله حاضر به این موضوع پرداخته و توسعه یک معیار خاص ورزشی از ادراک حمایت دردسترس را گزارش کرده است.

روایی افتراقی: براساس نتایج ارائه شده در جدول (۶)، به‌طور کلی جذر میانگین واریانس استخراج شده برای هر یک از سازه‌ها ($0.771 < AVE < 0.813$) بزرگ‌تر از همبستگی بین سازه‌ها ($0.310 < AVE < 0.380$) بود. این نتیجه نشان می‌دهد که نشانگرهای انتخابی برای هر سازه درصد زیادی از واریانس مشترک آن سازه در مقایسه با سایر سازه‌ها در مدل اندازه‌گیری را به اشتراک می‌گذارند؛ بنابراین روایی افتراقی سازه‌های موجود در مدل اندازه‌گیری پژوهش تأیید شد.

با توجه به نتایج می‌توان اظهار کرد که مدل اندازه‌گیری پیشنهادی چهارعاملی برای پرسش‌نامه ادراک از حمایت اجتماعی ورزشی، مدل مناسبی برای انجام تحلیل‌ها در این مطالعه بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های مطالعه حاضر از ساختار چهارعاملی نسخه پارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی دردسترس حمایت می‌کند. در مدل چهارمؤلفه‌ای، بارهای عاملی از ۰/۴۶ تا ۰/۵۴ متغیر بود. بار عاملی گویه‌های پرسش‌نامه در دامنه ۰/۶۷ برای گویه شماره

2. Average variance extracted (AVE)

1. Composite reliability (CR)

که حمایت ملموس از منابع ورزشی، نیاز به حمایت و حمایت ملموس از منابع شخصی، پیش‌بینی‌کننده‌های درخور توجهی برای علائم افسردگی ورزشکار بوده است. بیشترین منابع سودمند حمایت، از هم‌تیمی‌ها و افراد غیر ورزشکار به دست آمده است و ورزشکاران خواهان حمایت بیشتری از سوی مربیان خود بوده‌اند. علاوه بر این، حمایت اجتماعی در فعالیت‌های ورزشی برای سالمندان اهمیت بسیاری دارد. این حمایت می‌تواند شامل تشویق و حمایت از سالمندان در شرکت در فعالیت‌های ورزشی باشد. حضور در گروه‌های ورزشی ورزشی باعث ایجاد ارتباطات اجتماعی مثبت بین سالمندان می‌شود و آن‌ها را به تعامل اجتماعی فعال تشویق می‌کند. برنامه‌های ورزشی مخصوص سالمندان، فضایی امن و حمایتی را ایجاد می‌کند که از سالمندان برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی بهره می‌برد. تشکیل تیم‌های ورزشی سالمندان، احساس همبستگی و تعلق به یک گروه را ایجاد می‌کند و افزایش روحیه و انگیزه سالمندان را برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی تقویت می‌کند. حمایت اجتماعی در فعالیت‌های ورزشی سالمندان می‌تواند به افزایش رضایتمندی و کیفیت زندگی آن‌ها کمک کند و بهبود عملکرد جسمانی و روان‌شناختی آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد.

در نهایت باید تأکید شود که نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی دردسترس، فقط ارزیابی از ادراک حمایت اجتماعی دردسترس و نه سایر ساختارهای حمایت اجتماعی مانند جنبه‌های ساختاری شبکه‌های اجتماعی یا حمایت عملکردی ادراک شده در گذشته نزدیک را ارائه می‌دهد. دستورالعمل‌های نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی دردسترس را می‌توان برای ارزیابی حمایت دریافت‌شده نیز بازنویسی کرد؛ هرچند هر نوع اصلاح نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی دردسترس باید بررسی روان‌سنجی شود.

یک محدودیت بالقوه مطالعه حاضر این است که با توجه به حجم نمونه متفاوت زنان و مردان، تفاوت‌های جنسیتی در حمایت اجتماعی ادراک‌شده ورزشی سالمندان بررسی نشد. این تفاوت می‌تواند در پژوهش‌های آینده بررسی شود.

به‌طور خلاصه، این مقاله شواهد اولیه برای ساختار عاملی نسخه فارسی نسخه پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی دردسترس ارائه کرده است. ایجاد ابزارهایی که به‌طور دقیق دردسترس بودن

ابزار چندبعدی ادراک حمایت اجتماعی دردسترس ارائه‌شده در این مقاله، به پژوهشگران اجازه می‌دهد تا پرسش‌های نظری جالبی را در سالمندان بررسی کنند؛ برای نمونه، نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی دردسترس می‌تواند به درک این موضوع کمک کند که کدام ابعاد برای دستیابی به نتایج بهتر در رشته‌های گوناگون سودمندتر هستند. اثر متمایز ابعاد ادراک حمایت بر طیف وسیعی از پیامدهای ورزشی از جمله استرس (هارتلی و کافی^۱، ۲۰۱۹)، عملکرد ورزشی و بهداشت روان‌شناختی ورزشکاران دانشگاهی (سالیوان^۲، ۲۰۲۰) و غیرورزشی مانند کیفیت زندگی سالمندان (شاهین^۳ و همکاران، ۲۰۱۹) و افسردگی و درد در زنان دارای سرطان پستان (فیشر^۴ و همکاران، ۲۰۲۱) تأثیر می‌گذارد؛ هرچند دقیقاً مشخص نیست مؤلفه‌های حمایت اجتماعی با کدام سازوکارها عمل می‌کنند. فریمن و ریس (۲۰۰۹) دریافتند که ادراک حمایت از عزت‌نفس بیشتر با نتیجه عملکرد مرتبط است و با ارزیابی چالش، تهدید و کنترل موقعیت عمل می‌کند. سه بعد دیگر حمایت با متغیرهای عملکرد یا ارزیابی مرتبط نبودند.

همبستگی بین چهار بعد نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی دردسترس، متوسط بود ($0.69 < I < 0.71$). همبستگی‌های مشابهی با سایر معیارهای ادراک حمایت اجتماعی دردسترس مشاهده شده است؛ برای نمونه، ویلز و شینار^۵ (۲۰۰۰) خاطرنشان کردند که ممکن است چندین بعد به‌صورت نظری تعریف شده باشد، اما برای مطالعات تجربی یافتن همبستگی درخور توجهی بین ابعاد رایج است. افرادی که حمایتی را به یک شخص ارائه می‌دهند، می‌توانند با روش‌های گوناگونی این کار را انجام دهند، بنابراین ابعاد لزوماً متقابل نیستند (فریمن و همکاران، ۲۰۱۱).

در نسخه فارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی دردسترس، از شرکت‌کنندگان خواسته می‌شود برداشت کلی خود از حمایت دردسترس را بدون مشخص کردن پشتیبان‌های بالقوه این حمایت ارزیابی کنند. ویلز و شینار (۲۰۰۰) خاطرنشان کردند ابزارهایی که حمایت کلی طیف وسیعی از پشتیبان‌ها را ارزیابی می‌کنند، نتایج مهمی را با موفقیت پیش‌بینی کرده‌اند؛ بنابراین ادراک حمایت لزوماً نیازی به شناسایی ارائه‌دهندگان آن ندارد؛ باین‌حال، بیانکو^۶ (۲۰۰۱) تأکید کرد که ممکن است اثر حمایت ادراکی از ارائه‌دهندگان خاص مهم باشد. در همین راستا، سالیوان و همکاران (۲۰۲۰) گزارش کردند

4. Fisher
5. Wills & Shinar
6. Bianco

1. Hartley & Coffee
2. Sullivan
3. Sullivan

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

تمامی اصول اخلاقی در این مقاله در نظر گرفته شد. شرکت کنندگان در جریان هدف پژوهش و مراحل اجرای آن قرار گرفتند. آن‌ها همچنین از محرمانه بودن اطلاعات خود اطمینان داشتند و می‌توانستند هر زمان که بخواهند مطالعه را ترک کنند. در صورت تمایل، نتایج پژوهش در اختیار آن‌ها قرار خواهد گرفت. از شرکت کنندگان رضایت‌نامه کتبی دریافت شد. اصول APA و کنوانسیون هلسینکی نیز رعایت شد.

حامی مالی

این پژوهش هیچ کمک مالی از سازمان‌های مالی بخش دولتی، عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرده است. این پژوهش مستخرج از طرح پژوهشی پسادکتری رشته روان‌شناسی ورزشی به شماره ۱۴۰۱/د/۳۳۶۸۵ در دانشکده علوم ورزشی دانشگاه اراک است.

نقش نویسندگان

مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، اعتبارسنجی، تحلیل، تحقیق و بررسی، منابع، نگارش پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی‌سازی نوشته و مدیریت پروژه: همه نویسندگان؛ نظارت: نویسنده دوم.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند هیچ تضاد منافی نداشتند.

حمایت اجتماعی ورزشی را ارزیابی کنند، به پاسخ‌گویی به پرسش‌های نظری مهم کمک می‌کند. علاوه بر این، پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی دردسترس به توصیه‌هایی می‌پردازد که ابزارهای حمایت اجتماعی باید با جمعیت هدف و زمینه موقعیتی که در آن استفاده می‌شوند، مرتبط باشند. به‌طور خلاصه، امیدواریم نسخه پارسی پرسش‌نامه ادراک حمایت اجتماعی دردسترس، توسط پژوهشگران برای بررسی اثر حمایت دردسترس ادراک‌شده در زمینه‌های ورزشی استفاده شود.

استفاده از نسخه پارسی این پرسش‌نامه به‌عنوان ابزار سنجش مؤثر، به متخصصان زمینه‌های گوناگون سلامت مانند روان‌شناسی ورزشی، سالمندشناسی و علوم ورزشی این امکان را می‌دهد که بهترین راهکارها و برنامه‌های ترویج ورزش برای سالمندان را تدوین کنند. این پژوهش می‌تواند به تدوین و پیاده‌سازی برنامه‌های تربیتی و ورزشی برای افزایش حمایت اجتماعی در میان سالمندان کمک کند و در نتیجه، به بهبود کیفیت زندگی و سلامت روان‌شناختی آنان منجر شود. همچنین با استفاده از این ابزار می‌توان الگوهای ویژه ادراک حمایت اجتماعی در سالمندان را شناسایی کرد. این درک گسترده از شیوه تأثیرگذاری عوامل اجتماعی بر سلامت روان‌شناختی و جسمی سالمندان، اطلاعات اساسی را برای تدوین برنامه‌های ترویج سلامت ورزشی در این گروه سنی فراهم می‌کند. با توجه به اهمیت روان‌شناسی ورزشی در زندگی روزمره سالمندان، این پژوهش می‌تواند به‌عنوان راهنمایی برای ایجاد برنامه‌های تربیتی و ورزشی مناسب که باعث افزایش حمایت اجتماعی و بهبود سلامت روان‌شناختی سالمندان می‌شود، خدمت کند.

تشکر و قدردانی

از همه شرکت‌کنندگان و استادانی که در ارائه اندیشه و همچنین افرادی که در طراحی و اجرای این پژوهش همکاری کردند، تشکر و قدردانی می‌شود.

References

1. Alavizadeh, S. M., Mohammadzadeh, J., Entezari, S., & Caselli, G. (2020). Psychometric Properties of the Metacognitions about Gambling Questionnaire among Iranian University Students as a normal population. *Quarterly of Educational Measurement*, 11(41), 81-95. In Persian <https://doi.org/10.22054/jem.2021.50405.2016>
2. Alavizadeh, S. M., Sepah Mansour, M., Nokani, M., Entezari, S., Sabet, M., Seirafi, M., Kaekhaneh, R., & Shahabi, A. (2021). Development of Germophobia Questionnaire: Pilot Study on psychometric characteristic. *J Arak Uni Med Sci*, 8(4), 307-306. In Persian <http://dx.doi.org/10.32598/jpcp.8.4.695.1>
3. Alavizadeh, S. M., Sepahmansour, M., Entezari, S., Seirafi, M., & Sabet, M. (2020). Development and validation of emotion

- regulation strategies in Germophobia Questionnaire in Iran. *Practice in Clinical Psychology*, 8(4), 307-316. <https://doi.org/10.32598/jpcp.8.4.695.1>
4. Beets, M. W., Cardinal, B. J., & Alderman, B. L. (2010). Parental social support and the physical activity-related behaviors of youth: A review. *Health Education & Behavior*, 37(5), 621-644. <https://doi.org/10.1177/1090198110363884>
 5. Bianco, T. (2001). Social support and recovery from sport injury: Elite skiers share their experiences. *Res Q Exerc Sport*, 72(4), 376-388. <https://doi.org/10.1080/02701367.2001.10608974>
 6. Brown, S. D., Brady, T., Lent, R. W., Wolfert, J., & Hall, S. (1987). Perceived social support among college students: Three studies of the psychometric characteristics and counseling uses of the Social Support Inventory. *J Couns Psychol*, 34(3), 337-354. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.34.3.337>
 7. Chen, F. T., Etnier, J. L., Chan, K. H., Chiu, P. K., Hung, T. M., & Chang, Y. K. (2020). Effects of Exercise Training Interventions on Executive Function in Older Adults: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Sports Med*, 50(8), 1451-1467. <https://doi.org/10.1007/s40279-020-01292-x>
 8. Cohen, S., & Hoberman, H. M. (1983). *Interpersonal Support Evaluation List (ISEL)*.
 9. Cohen, S., Mermelstein, R., Kamarck, T., & Hoberman, H. M. (1985). Measuring the functional components of social support. In I. G. Sarason. & B. R. Sarason (Eds.), *Social support: Theory, research and applications* (pp. 73-94). Springer Netherlands. https://doi.org/10.1007/978-94-009-5115-0_5
 10. Contreras-Osorio, F., Ramirez-Campillo, R., Cerda-Vega, E., Campos-Jara, R., Martínez-Salazar, C., Araneda, R., ..., & Campos-Jara, C. (2002). Effects of sport-based exercise interventions on executive function in older adults: A systematic review and meta-analysis. *Int J Environ Res Public Health*, 19(19), 12573. <https://www.mdpi.com/1660-4601/19/19/12573#>
 11. de Oliveira, L. C. B., Souza, E. C., Rodrigues, R. A. S., Fett, C. A., & Piva, A. B. (2019). The effects of physical activity on anxiety, depression, and quality of life in elderly people living in the community. *Trends in Psychiatry and Psychotherapy*, 41(1), 36-42. <https://doi.org/10.1590/2237-6089-2017-0129>
 12. Fisher, H. M., Winger, J. G., Miller, S. N., Wright, A. N., Plumb Vilardaga, J. C., Majestic, C., ..., & Somers, T. J. (2021). Relationship between social support, physical symptoms, and depression in women with breast cancer and pain. *Supportive Care in Cancer*, 29(9), 5513-5521. <https://doi.org/10.1007/s00520-021-06136-6>
 13. Freeman, P., Coffee, P., & Rees, T. (2011). The PASS-Q: the perceived available support in sport questionnaire. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 33(1), 54-74. <https://doi.org/10.1123/jsep.33.1.54>
 14. Freeman, P., & Rees, T. (2009). How does perceived support lead to better performance? An examination of potential mechanisms. *Journal of Applied Sport Psychology*, 21(4), 429-441. <https://doi.org/10.1080/10413200903222913>
 15. Freeman, P., & Rees, T. (2010). Perceived social support from team-mates: Direct and stress-buffering effects on self-confidence. *European Journal of Sport Science*, 10(1), 59-67. <https://doi.org/10.1080/17461390903049998>
 16. Goddard, K., Roberts, C.-M., Byron-Daniel, J., & Woodford, L. (2021). Psychological factors involved in adherence to sport injury rehabilitation: A systematic review. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 14(1), 51-73. <https://doi.org/10.1080/1750984x.2020.1744179>

17. Haber, M. G., Cohen, J. L., Lucas, T., & Baltes, B. B. (2007). The relationship between self-reported received and perceived social support: A meta-analytic review. *Am J Community Psychol*, 39(1-2), 133-144. <https://doi.org/10.1007/s10464-007-9100-9>
18. Hair, J. J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2019). *Multivariate Data Analysis*. Cengage. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01724>
19. Hartley, C., & Coffee, P. (2019). Perceived and received dimensional support: Main and stress-buffering effects on dimensions of burnout. *Frontiers in Psychology*, 10.
20. Holt, N. L., & Hoar, S. D. (2006). The multidimensional construct of social support. In S. Hanton & S. D. Mellalieu (Eds.), *Literature reviews in sport psychology* (pp. 199-225). Nova Science.
21. Hooman, H. A., & Livarjani, S. (2008). Standardization of perceived social support questionnaire for high school students. *Journal of Instruction and Evaluation*, 1(1), 147-162. In Persian
22. Hosseini, E., & Farzan, F. (2018). An Examination of the role of social support in women's sport commitment to sports. *Sport Management Journal*, 10(1), 137-148. (In Persian).
23. Hu, L.-T., & Bentler, P. M. (1995). Evaluating model fit. In *Structural equation modeling: Concepts, issues, and applications*. (pp. 76-99). New York: Sage Publications, Inc.
24. Jokar, F., Asadollahi, A. R., Kaveh, M. H., Ghahramani, L., & Nazari, M. (2020). Relationship of perceived social support with the activities of daily living in older adults living in rural communities in Iran. *Yektaweb_Journals*, 15(3), 350-365. In Persian <https://doi.org/10.32598/sija.10.15.3.2773.2>
25. Koochakzadeh, S., Heydari, H., Yazdi-Feyzabadi, V., & Shakibaiee, A. (2021). Does population aging affect income inequality in Iran. *Salmand: Iranian Journal of Ageing*, 16(3), 396-411. In Persian <https://doi.org/10.32598/sija.2021.16.3.3113.1>
26. Mohammadzadeh, J., Sayehmiri, K., & Mahmoudi, B. (2016). Standardization of Social Support Scale (MOS) of adults who have chronic diseases in Ilam. *Journal of Ilam University of Medical Sciences*, 23(7), 69-77. In Persian
27. Pacewicz, C. E., Mellano, K. T., & Smith, A. L. (2019). A meta-analytic review of the relationship between social constructs and athlete burnout. *Psychology of Sport and Exercise*, 43, 155-164. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2019.02.002>
28. Petrie, T. A., & Falkstein, D. L. (1998). Methodological, measurement, and statistical issues in research on sport injury prediction. *Journal of Applied Sport Psychology*, 10(1), 26-45. <https://doi.org/10.1080/10413209808406376>
29. Rees, T., & Hardy, L. (2000). An investigation of the social support experiences of high-level sports performers. *The Sport Psychologist*, 14, 327-347. <https://doi.org/10.1080/10413209808406376>
30. Şahin, D. S., Özer, Ö., & Yanardağ, M. Z. (2019). Perceived social support, quality of life and satisfaction with life in elderly people. *Educational Gerontology*, 45(1), 69-77. <https://doi.org/10.1080/03601277.2019.1585065>
31. Santiago, P. H. R., Smithers, L. G., Roberts, R., & Jamieson, L. (2023). Psychometric properties of the Social Support Scale (SSS) in two Aboriginal samples. *PloS One*, 18(1), e0279954. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0279954>
32. Sarason, I. G., Levine, H. M., Basham, R. B., & Sarason, B. R. (1983). Assessing social support: The Social Support Questionnaire. *Journal of Personality and Social Psychology*, 44, 127-139.

- <https://doi.org/10.1037//0022-3514.44.1.127>
33. Sullivan, M., Moore, M., Blom, L. C., & Slater, G. (2020). Relationship between social support and depressive symptoms in collegiate student athletes. *Journal for the Study of Sports and Athletes in Education*, 14(3), 192-209.
<https://doi.org/10.1080/19357397.2020.1768034>
 34. Van Luchene, P., & Delens, C. (2021). The influence of social support specific to physical activity on physical activity among college and university students: a systematic review. *Journal of Physical Activity and Health*, 18(6), 737-747.
<https://doi.org/10.1123/jpah.2020-0713>
 35. VandenBos, G. R. (2015). *APA dictionary of psychology* (2nd ed.). American Psychological Association.
 36. Vaux, A., Phillips, J., Holly, L., Thomson, B., Williams, D., & Stewart, D. (1986). The Social Support Appraisals (SS-A) Scale: Studies of reliability and validity. *American Journal of Community Psychology*, 14, 195-219.
<https://doi.org/10.1007/bf00911821>
 37. Wills, T. A., & Shinar, O. (2000). Measuring perceived and received social support. In *Social support measurement and intervention: A guide for health and social scientists*. (pp. 86-135). Oxford University Press.

پیوست ۱

گویه های نسخه فارسی پرسش نامه ادراک حمایت اجتماعی ورزشی در سالمندان			
گویه	در کل	به نسبت	بیشتر مواقع
۱. آسایش و امنیت را برای من فراهم می کند.			به شدت
۲. همیشه در کنار من است.			
۳. مراقب من است.			
۴. نگرانی خود درباره من را نشان می دهد.			
۵. نکات مثبت عملکردم را تقویت می کند.			
۶. عزت نفس من را افزایش می دهد.			
۷. به من این اطمینان را القا می کند که با فشار مقابله کنم.			
۸. به من احساس شایستگی می دهد.			
۹. انتقادهای سازنده ای دارد.			
۱۰. از نظر تاکتیکی به من مشاوره می دهد.			
۱۱. در مورد عملکرد در موقعیت های رقابتی به من مشاوره می دهد.			
۱۲. هنگامی که عملکرد ضعیفی دارم به من توصیه هایی برای بهبود عملکرد می کند.			
۱۳. در مسیر تمرین و مسابقه به من کمک می کند.			
۱۴. در انجام وظایف کمک می کند تا من آزادانه تمرکز کنم.			
۱۵. کارهایی را برای من در مسابقه انجام می دهد.			
۱۶. در سازماندهی و برنامه ریزی مسابقات به من کمک می کند.			